

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1341

Warszawa, 16 października 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Roberta Telusa.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Zbigniew Babalski;
(-) Barbara Bartuś; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Antoni Błądek;
(-) Aleksander Chłopek; (-) Witold Czarnecki; (-) Edward Czesak;
(-) Zbigniew Girzyński; (-) Czesław Hoc; (-) Elżbieta Jakubiak; (-) Dariusz Kaczanowski; (-) Beata Kempa; (-) Izabela Kloc; (-) Leonard Krasulski;
(-) Marek Kwitek; (-) Marzena Machałek; (-) Krzysztof Maciejewski;
(-) Ewa Malik; (-) Barbara Marianowska; (-) Beata Mazurek; (-) Maria Nowak; (-) Krzysztof Popiołek; (-) Zbigniew Religa; (-) Józef Rojek;
(-) Jarosław Rusiecki; (-) Dariusz Seliga; (-) Anna Sikora; (-) Krzysztof Sońta; (-) Andrzej Szlachta; (-) Stanisław Szwed; (-) Beata Szydło; (-) Jan Szyszko; (-) Robert Telus; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Woźniak;
(-) Waldemar Wrona; (-) Sławomir Zawislak; (-) Maria Zuba.

Ustawa
z dnia.....2008 r.

o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym.

Rozdział I
Przepisy ogólne

Art.1.

1. Ustawa określa zasady tworzenia i funkcjonowania funduszy sołeckich.
2. Ustawa określa także zasady przyznawania stałych diet dla osób pełniących funkcję sołtysów.

Rozdział II

Fundusz Sołecki

Art.2.

1. Tworzy się Fundusz Sołecki, zwany dalej „Funduszem”.
2. Fundusz jest gminnym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr. 249, poz. 2104 z późn. zm.) i stanowi wyodrębnione w budżecie gminy środki przeznaczone do wyłącznej dyspozycji sołectw.
3. Środki gromadzone są na odrębnym rachunku dla wszystkich sołectw w danej gminie.

Art. 3.

Fundusz tworzy się odrębnie dla każdego sołectwa.

Art. 4.

1. Dochodami Funduszu są:

- 1) udział we wpływach z podatku rolnego pobieranego na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006r. Nr 136, poz. 969) w wysokości 30% wpływów przed odliczeniem ulg inwestycyjnych oraz ulg z tytułu położenia gruntów na terenach podgórskich i górskich;
- 2) udział we wpływach z podatku od nieruchomości pobieranego na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 884) w wysokości 10% wpływów;
- 3) udział we wpływach z podatku leśnego pobieranego na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682) w wysokości 30% wpływów – z terenu danego sołectwa.

2. Dochodami Funduszu są także:

- 1) dobrowolne świadczenia pieniężne osób fizycznych i prawnych;
- 2) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Art. 5.

Środki Funduszu przeznacza się na inwestycje oraz rozwój lokalnej infrastruktury społeczno-gospodarczej na terenie sołectwa, a w szczególności na:

- 1) budowę, konserwację, utrzymanie, wyposażenie i remont: dróg i obiektów mostowych, ulic, placów i urządzeń zbiorowego zaopatrzenia rolnictwa i ludności w wodę, strażnic pożarniczych i obiektów przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz urządzeń oświatowych, kulturalnych, socjalnych i sportowych, a także na ochronę środowiska;
- 2) dofinansowanie inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców sołectwa.

Art. 6.

Finansowanie zadań ze środków Funduszu nie wyklucza finansowania tych zadań ze środków budżetu gminy.

Art. 7.

1. Plan finansowy Funduszu sporządzany jest na rok kalendarzowy.
2. Projekt planu finansowego Funduszu sporządza Rada Sołecka, na wniosek sołtysa, najpóźniej do dnia 30 października roku poprzedzającego rok, którego plan finansowy dotyczy.
3. Sporządzony projekt planu finansowego Funduszu sołtys przedstawia na zebraniu wiejskim i przekazuje odpowiedniemu burmistrzowi lub wójtowi gminy, celem, ujęcia w budżecie gminy, co jest warunkiem realizacji planu.
4. Rada gminy zatwierdza plan finansowy Funduszu do końca roku poprzedzającego rok, którego plan finansowy dotyczy.

Art. 8.

Środki Funduszu niewykorzystane w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

Art. 9.

1. Gospodarka finansowa środkami Funduszu jest jawna.
2. Sołtys ogłasza plan finansowy Funduszu w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie.
3. Sołtys, w terminie do dnia 20 marca roku następującego po roku, którego dotyczy plan finansowy Funduszu, przedstawia radzie gminy sprawozdanie z jego wykonania.

Art. 10.

Obsługę administracyjno-księgową Funduszu wykonuje urząd gminy, na terenie której znajduje się sołectwo.

Art. 11.

Do gospodarowania środkami Funduszu w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) dotyczące funduszy celowych.

Rozdział III

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 12.

W ustawie o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r. (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1951, z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 37a otrzymuje brzmienie:

„Art.37a.1. Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej uczestniczy w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu. Przewodniczący rady gminy jest każdorazowo zobowiązany do zawiadamiania, na takich samych zasadach jak radnych, przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej o sesji rady gminy.

2. Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy przedstawia radzie gminy opinię w sprawach związanych z jednostką pomocniczą.

3. Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy jest każdorazowo zobowiązany do zawiadamiania członków rady gminy o spotkaniu jednostki pomocniczej w sprawach związanych z przygotowaniem opinii dla rady gminy.”

2) art. 37b otrzymuje brzmienie:

„Art.37b

1. Przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej (Sołtysowi) przysługuje miesięczna dieta w wysokości 200 zł.

2. Dieta nie przysługuje za miesiąc, w którym sołtys pełni funkcję przez mniej niż połowa dni tego miesiąca.

3. Dieta o której mowa w ust.1 jest finansowana przez budżet państwa a wypłacana przez wójta.

4. Kwota diety której mowa w ust. 1 podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu aktualnej kwoty diety przez

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz.128.

wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem- w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”

5. Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dodatkowa dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.”
6. Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy (osiedla), rady sołectkiej, będzie przysługiwała dieta lub zwrot kosztów podróży służbowej.

Art. 13.

W ustawie o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005r. (Dz. U. Nr 249. poz. 2104 z późn. zm.) w art. 184 ust. 1 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) plan wydatków gminnego funduszu sołectkiego z wyodrębnieniem środków przeznaczonych na poszczególne sołectwa;”

Art. 14.

Pierwsza waloryzacja kwoty diety, o której mowa w art.37b ustawy określonej w art.1 jest przeprowadzana od dnia 1 marca 2009r.

Art. 15.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

UZASADNIENIE

Art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że organem wykonawczym w sołectwie jest sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtysi pełnią swoje obowiązki społecznie, jednak społeczne uznanie nie zawsze jest adekwatne do wysiłku i rozmiaru prac włożonych w zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sołectwa.

Przemiany strukturalne polskiej wsi i nowe zadania związane z integracją polskiego rolnictwa z Unią Europejską, poszerzyły zakres zadań sołtysów. Dlatego nie sposób w dalszym ciągu opierać funkcjonowania organu jakim jest sołtys, wyłącznie na społecznej pasji.

Projektodawcy uznali, że praca sołtysów powinna być, chociaż częściowo, rekompensowana w formie finansowej. Ponieważ sołtysami są nie tylko rolnicy, ale również nauczyciele wiejscy, pracownicy instytucji lokalnych i inni, wnioskodawcy zakładają możliwość wypłacania dodatku dla wszystkich osób pełniących funkcje sołtysów.

Na mocy obowiązujących przepisów (art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym) istnieje możliwość wypłacania sołtysom diet, ale w praktyce sytuacja jest bardzo zróżnicowana (są gminy gdzie dieta równa się dietie radnym, a są też gminy gdzie dieta nie jest wypłacana w ogóle). W tej sytuacji zasadne wydaje się, aby niezależnie od rozwiązań przyjętych w poszczególnych gminach, każdemu sołtysowi przysługiwała dieta w wysokości 200 zł. Kwota ta byłaby corocznie waloryzowana, począwszy od 1 marca 2009 r. w oparciu o wskaźnik inflacji w minionym roku kalendarzowym. Kwota diety wolna jest od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Projekt ustawy wprowadza zmiany dotyczące przyznania wyższych uprawnień jednostkom pomocniczym tworzonym przez samorządy gminne oraz ujednoczenia przepisów regulujących uprawnienia, obowiązki i świadczenia przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych poprzez

przyznanie sołectwom środków na realizację zadań wyznaczonych przez samorząd gminy, przyznanie przewodniczącym organów wykonawczych prawa czynnego uczestniczenia w pracach rady gminy poprzez wyrażanie opinii w sprawach związanych z jednostką pomocniczą oraz ustanowienia zasad przysługiwania diet przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych.

W dotychczasowym stanie prawnym gmina (art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym) może tworzyć jednostki pomocnicze. Upodmiotowienie społeczności wiejskich, umożliwienie prowadzenia własnej gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy likwiduje bardzo skomplikowaną procedurę związaną z przyznawaniem przez gminy środków finansowych na realizację zadań związanych z rozwojem danej społeczności. Dysponując środkami finansowymi jednostki pomocnicze będą mogły występować z wnioskami o dofinansowanie indywidualnych projektów oraz otrzymają możliwość szerszego korzystania ze środków w ramach funduszy europejskich, krajowych i międzynarodowych programów pomocowych adresowanych do mieszkańców wsi. Środki finansowe gromadzone będą na odrębnych rachunkach dla wszystkich sołectw w danej gminie.

W obecnym stanie prawnym dotyczącym udziału przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych w pracach rady gminy (art. 37a ustawy), opartym jedynie o przygotowane i przyjęte przez radę gminy statuty gminne występują duże rozbieżności w zakresie przyjętych rozwiązań. Istnieją statuty, w których przewidziany jest udział przewodniczących organów wykonawczych w posiedzeniach rady gminy z głosem doradczym bądź opiniodawczym, są też takie które podobnych rozwiązań nie przewidują. Przy braku jasno określonych reguł i zasad działania, to urzędnik gminny wyznacza granice możliwych działań przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy. Często występujące różnice w pojmowaniu przez władze samorządowe i administrację gminną potrzeb wsi i sposobów ich zaspokajania

oraz nierzadkie przypadki “uszcześliwiania” na siłę mieszkańców inwestycjami w oparciu o “odgórne” rozpoznanie potrzeb i oczekiwań wspólnot sołeckich, przez urzędników gminnych nie tylko są bezcelowe, ale często tworzą, bądź pogłębiają konflikty i powodują brak porozumienia na styku mieszkańcy i administracja gminna. Wprowadzając zapisy (art.37a 1.) dotyczące przedstawienia radzie gminnej opinii w sprawach związanych z jednostką pomocniczą oraz zapewniony udział członków rady gminy w spotkaniach dotyczących przygotowania opinii dla rady, zapewnia większą integrację i związek mieszkańców z gminą. Ułatwia także budowanie społeczeństwa obywatelskiego, aktywizację mieszkańców do działań na rzecz rozwoju jednostki pomocniczej, rozwoju kulturalnego i szerokiej demokratyzacji życia społeczności lokalnej.

Na realizację wypłat diet należy zabezpieczyć ok. 98 mln. zł. Projekt niesie za sobą pozytywne skutki społeczne oraz jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 23 października 2008 r.

BAS-WAEM-2954/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert Telus)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje utworzenie, odrębnie dla każdego sołectwa, Funduszu Sołeckiego, będącego gminnym funduszem celowym. Dochodami Funduszu będą głównie udziały we wpływach z podatków: rolnego, od nieruchomości i leśnego. Środki Funduszu mają być przeznaczone na inwestycje i rozwój lokalnej infrastruktury społeczno-gospodarczej na terenie sołectwa. Projekt określa zasady gospodarowania funduszem. Projekt przewiduje ponadto: 1) zmianę przepisów artykułów 37a i 37b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami), określając m.in. wysokość, zasady finansowania i wypłacania miesięcznej diety przysługującej sołtysowi, oraz 2) dodanie punktu 8a w ustępie 1 artykułu 184 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zmianami), uzupełniając elementy wymaganej treści uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego o „plan wydatków gminnego funduszu sołeckiego z wyodrębnieniem środków przeznaczonych na poszczególne sołectwa”.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o której mowa w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot proponowanej zmiany nie należy do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Kkrólikowski

Warszawa, 23 października 2008 r.

BAS-WAEM-2955/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert Telus) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje utworzenie, odrębnie dla każdego sołectwa, Funduszu Sołeckiego, będącego gminnym funduszem celowym. Dochodami Funduszu będą głównie udziały we wpływach z podatków: rolnego, od nieruchomości i leśnego. Środki Funduszu mają być przeznaczone na inwestycje i rozwój lokalnej infrastruktury społeczno-gospodarczej na terenie sołectwa. Projekt określa zasady gospodarowania funduszem. Projekt przewiduje ponadto zmianę ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami) oraz z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zmianami).

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, samorząd gminny, fundusz celowy, sołtys, dieta

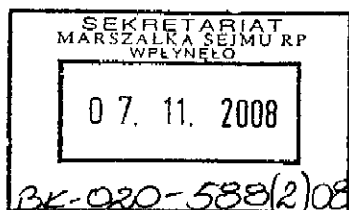

Prawo i Sprawiedliwość

Klub Parlamentarny „Prawo i Sprawiedliwość”

Warszawa, dnia 7 listopada 2008 roku

Robert Telus
Posel na Sejm
Rzeczpospolitej Polskiej

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 3 listopada br. jako reprezentant wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym jako źródło finansowania projektowanej regulacji wskazuję budżet państwa, natomiast skutki społeczno-gospodarcze w/w projektu należy ocenić jako pozytywne.

Robert Telus

Posel na Sejm RP

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 07 listopada 2008 r.

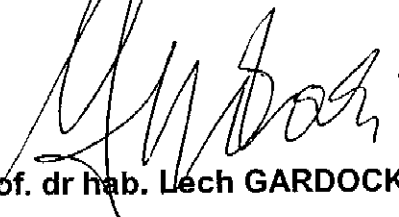
BSA III - 021 - 218/08

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2008 r., Ps-321/08 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. LC1-020-00112.....
17.11.2008
Data wpływu